

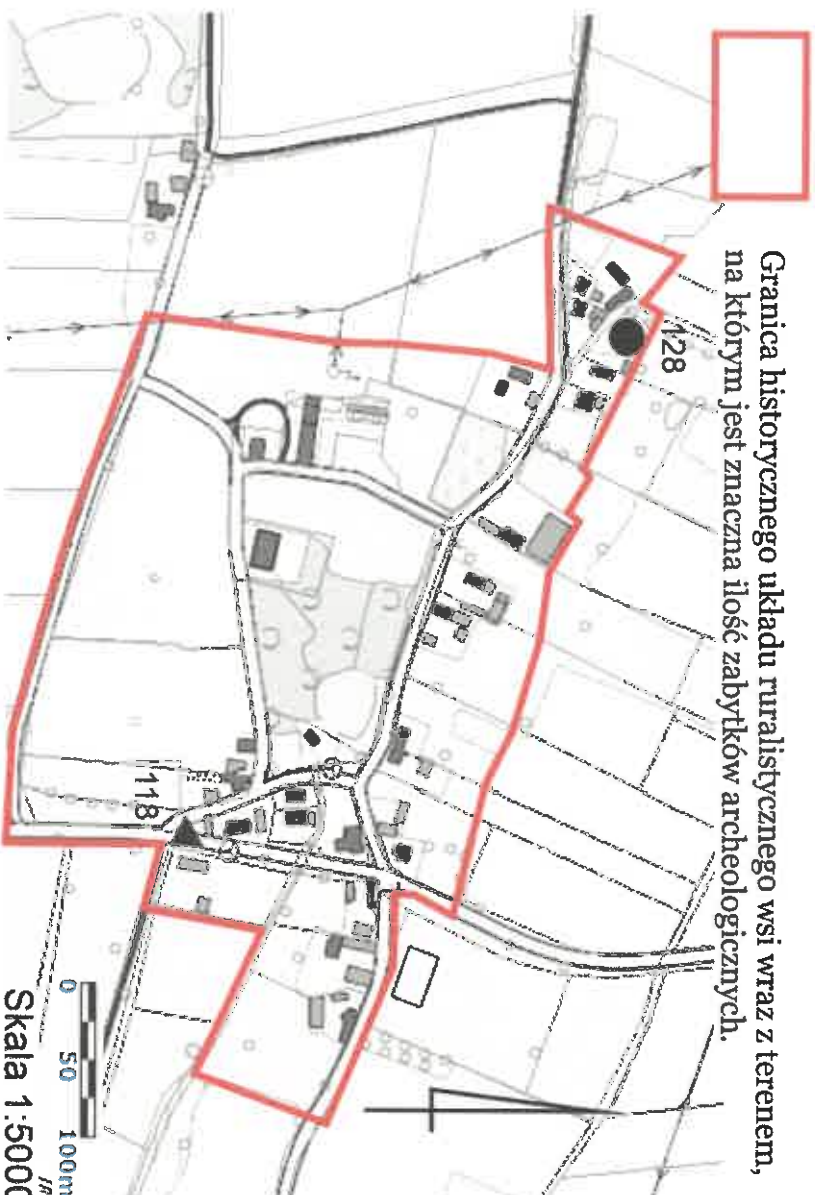
KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKU NIEMUCHOMEGO NIEWPISANEGO DO REJESTRU ZABYTKÓW

3. Miejscowość
RUDNA MAŁA

1. Nazwa
**Historyczny układ ruralistyczny wsi wraz z terenem,
na którym znajduje się znaczna ilość zabytków
archeologicznych**

2. Czas powstania
pradziej, 1507, ok. 1770, 1945

9. Materiały graficzne

4. Adres (ulica, nr posesji)

5. Przynależność administracyjna

Województwo **DOLNOŚLĄSKIE**

Powiat **GÓROWSKI**

Gmina **WĄSOSZ**

6. Współrzędne geograficzne

51°37'50"N 16°40'59"E

7. Użytkowanie obecne
**mieszkalne
rolnicze**

8. Stan zachowania

4

Poprzednie nazwy miejscowości: Reudichen (1507), Klein Raudchen (1787, 1830, 1845).

Historia wsi i dóbr: W 2 poł. XVIII w. Rudna Mała była wsią o charakterze zagrodniczym liczącą folwark pański, wiatrak i 2 domy gminne. Liczba mieszkańców wynosiła 202 osoby, w tym 17 zagrodników i 1 chałupnik. Około poł. XIX w. wieś posiadała folwark pański, wiatrak, browar, gorzelnię i 24 domy. Liczba ludności wynosiła 197, w tym 2 krawców, kowal i kramarz. Obecny zespół pałacowo - folwarczny został ukształtowany w 1 poł. XIX w. U schyłku XIX w. na terenie folwarku funkcjonowała fabryka krochmalu, ponadto hodowano tu bydło i konie. W 2 poł. XVIII w. właścicielami majątku w Rudnej Małej byli: von Stosch, von Berg (1765), von Debitsch (1787), Samuel Jaffe (1873 - 1886), Gustav Jankovius (1891). W 1893 r. dobro przeszło na rodzinę Trog, która utrzymała je do 1937 r.

Wieś położona w północnej części gminy, przy głównej drodze Wąsosz-Góra. Wieś typu ulicowego, z luźną zabudową skoncentrowaną przy dwóch drogach odchodzących od traktu Wąsosz - Suków Wielki. Zespół pałacowo - folwarczny usytuowany jest w pd.- zach. krańcu wsi, na zachód od drogi prowadzącej z Rudnej Wielkiej do Wąsosza. W centrum wsi znajduje się niewielki staw otoczony drzewami. Jest to zapewne pozostałość parku będącego częścią założenia pałacowo-parkowego.

Wykaz stanowisk archeologicznych:

- 1/118/69-25 znaleźisko luźne, epoka kamienia
- 4/128/69-25 osady- kultura łużycka, przeworska, pradziej, średniowiecze.

Bibliografia:

- Adressbuch des Grundbesitzes in der Provinz Schlesien, Berlin 1937
- Buße S., Eisenbahnen in Schlesien, Egglham 1989
- Knie J., Alphabetisch-statistisch-topographische Übersicht der Dorfer, Flecken, Stadte und anderen Orte der königliche Preussische Provinz Schlesien, Breslau 1845
- Kwartalnik Górowski 1/2003, red. Z. Hanulak, Góra 2003
- Regesty Śląskie, red. W. Korta, t. 1 (1343-1348), Wrocław 1975 ; t. 2 (1349-1354), Wrocław 1983; t. 3 (1355-1357), Wrocław 1990; t. 4 (1358-1359), Wrocław (bez daty wydania); t. 5 (1360), Wrocław 1992
- Słownik etymologiczny miast i gmin PRL, Wrocław 1984
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wąsosz, Wąsosz 2000
- Zimmermann F. A., Beytrage zur Beschreibung von Schlesien, Bd 1-13, 1786

Materiały kartograficzne:

- Mestischblatt, pomiar 1887 r., nowelizacja 1929 r., wydanie 1937-1940 r.

Istniejące zagrożenia: Degradacja układu ruralistycznego związana z współczesną zabudową różnego typu, dogłębianie i wprowadzanie nowej zabudowy na terenach historycznie niezabudowanych, rozbiórki i przebudowy budynków historycznych oraz ich modernizacja z wykorzystaniem współczesnych, niezgodnych z lokalną tradycją materiałów budowlanych. Inwestycje wymagające prac ziemnych.

Postulaty konserwatorskie: Utrzymanie układu wsi, zachowanie skali zabudowy, jej historycznego rozplanowania, tradycyjnych brył, formy, użytych materiałów i artykulacji elewacji, ochrona zespołu pałacowo-folwarczno i parku.